

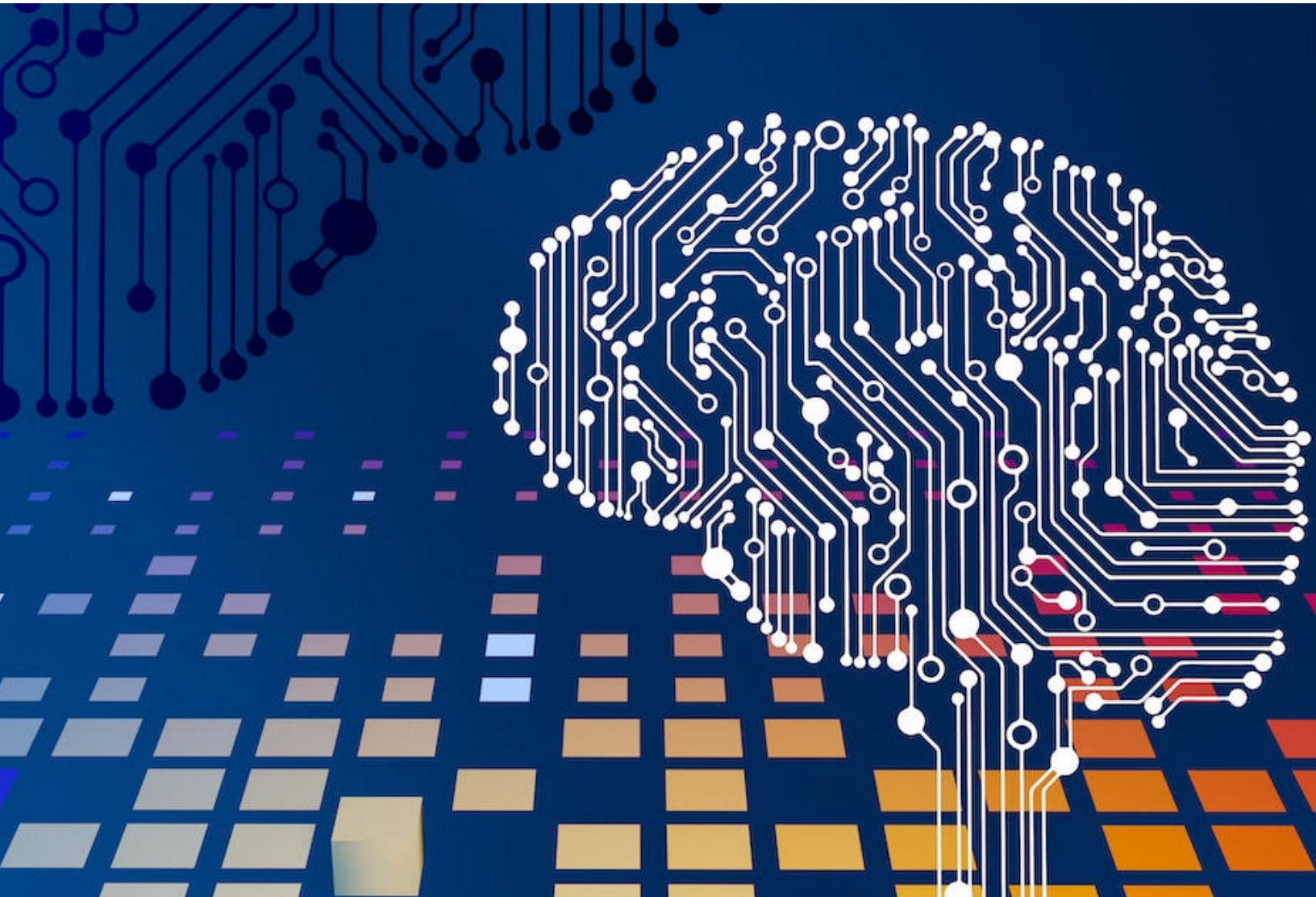
BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 30.2023

TIN TỨC SỰ KIỆN

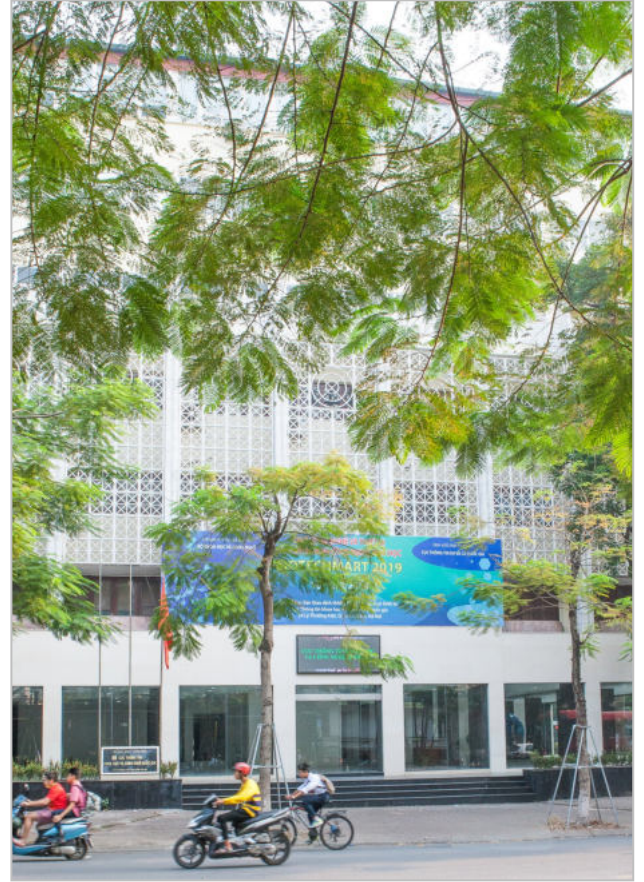
- 01 Israel sẵn sàng hỗ trợ Việt Nam xây dựng trung tâm khởi nghiệp sáng tạo tầm vóc khu vực
- 02 Thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Vùng Đồng bằng Sông Hồng
- 03 Toạ đàm về Tuần lễ Đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp và các chính sách đặc thù của thành phố Hồ Chí Minh về đổi mới sáng tạo
- 04 Sắp diễn ra Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Thành phố Đà Nẵng - SURF 2023

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 BenKon - Dự án tiết kiệm năng lượng công nghệ mới
- 06 Đầu tư cho khởi nghiệp ở khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA) năm 2022

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ

- 07 Tổng quan các xu hướng công nghệ năm 2023 (Phần 2)

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

ISRAEL SẴN SÀNG HỖ TRỢ VIỆT NAM XÂY DỰNG TRUNG TÂM KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO TÂM VÓC KHU VỰC

Trưa 14/8, Chủ tịch UBND thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) Phan Văn Mai đã có buổi tiếp ông Nir Barkat, Bộ trưởng Bộ Kinh tế và Công nghiệp Israel nhân chuyến công tác tại TP.HCM nhằm trao đổi phương hướng thúc đẩy hợp tác trong lĩnh vực khởi nghiệp sáng tạo, đầu tư, thương mại.

Phát biểu tại buổi tiếp, Chủ tịch UBND thành phố Phan Văn Mai đánh giá cao những thành tựu của Israel trong nhiều lĩnh vực, đồng thời, bày tỏ mong muốn tăng cường hợp tác, học hỏi kinh nghiệm giữa TP.HCM và Israel, nhất là về công nghệ, đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp cũng như triển khai các nội dung hợp tác giữa hai Chính phủ Việt Nam và Israel. Thành phố cũng hướng tới trở thành một trung tâm đổi mới sáng tạo của khu vực với đầy đủ không gian, dư địa để phát triển hợp tác trong lĩnh vực công nghệ, khởi nghiệp sáng tạo với các đối tác Israel.

Chủ tịch UBND thành phố cho biết hiện nay, Israel là một trong những đối tác thương mại, đầu tư quan trọng hàng đầu của Việt Nam nói chung và TP.HCM nói riêng, đặc biệt khi hai bên vừa ký kết Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Israel vào tháng 7 với mong muốn doanh nghiệp Israel tăng cường đầu tư vào các lĩnh vực thế mạnh như nông nghiệp công nghệ cao, công nghệ thông tin, hóa chất, quản lý nước, viễn thông, du lịch, ... nhằm khai thác lợi thế bổ sung và nâng cao kim ngạch thương mại song phương lên 3 tỷ USD.

Trong khi đó, Bộ trưởng Bộ Kinh tế và Công nghiệp Isarel Nir Barkat bày tỏ ấn tượng về sự phát triển và hy vọng được kết nối hợp tác với TP.HCM. Bộ trưởng Nir Barkat cho rằng, Hiệp định thương mại tự do vừa ký giữa Việt Nam và Israel sẽ mở ra nhiều cơ hội hợp tác phát triển hướng tới chiến lược hợp tác đôi bên cùng có lợi, nhất là trong các lĩnh vực thế mạnh như khởi nghiệp sáng tạo, cung cấp giải pháp công nghệ giải quyết các vấn đề toàn cầu

như phát triển công nghệ cao, nông nghiệp, chống biến đổi khí hậu, quản trị đô thị... Ngoài ra, ông cũng chia sẻ bí quyết của Isarel là quốc gia tuy nhỏ nhưng tinh thần khởi nghiệp được thúc đẩy mạnh mẽ để cùng kết nối, hợp tác đối phó với khó khăn, thách thức với doanh nghiệp toàn cầu. Ông Nir Barkat nhận định Việt Nam là đất nước tiềm năng, thu hút doanh nghiệp sáng tạo và TP là trung tâm khởi nghiệp. Theo ông, hiện có 7 ngành nghề mũi nhọn Isarel tập trung đầu tư phát triển là công nghệ cao, nông nghiệp thực phẩm, năng lượng, an ninh quốc gia, sức khỏe đời sống, công nghệ, du lịch.

Do đó, để đạt được hợp tác trong thời gian tới, ông đề xuất một đường bay thẳng giữa Việt Nam và Isarel. Đề xuất được coi là đòn bẩy, tạo điều kiện dễ dàng cho các doanh nghiệp Isarel đến với Việt Nam. Ông cũng nhấn mạnh việc cần thiết phải xây dựng hình ảnh truyền thông định vị TP.HCM là trung tâm đổi mới sáng tạo không chỉ của Việt Nam mà là của khu vực ASEAN. Bộ trưởng Nir Barkat khẳng định Israel sẵn sàng giúp Việt Nam xây dựng trung tâm khởi nghiệp sáng tạo, mang tầm vóc khu vực.

Kết thúc sự kiện, Chủ tịch UBND TP Phan Văn Mai cảm ơn những chia sẻ hữu ích của Bộ trưởng Nir Barkat về những bước phát triển mới của Israel khi cho rằng điều này phù hợp với chiến lược phát triển của TP.HCM, trong đó, có việc đưa TP.HCM trở thành trung tâm về khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo của cả Việt Nam và Đông Nam Á. Chủ tịch Phan Văn Mai cho biết đề nghị Chính phủ cho phép TP.HCM tham gia triển khai các chương trình hợp tác giữa Việt Nam và Israel./.

Ký kết thỏa thuận hợp tác phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vùng đồng bằng sông Hồng.

THỨC ĐẨY KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG

Vùng Đồng bằng sông Hồng (ĐBSH) có tiềm lực khoa học, công nghệ (KHCN) và đổi mới sáng tạo (ĐMST) đứng đầu cả nước với số tổ chức nghiên cứu và phát triển chiếm hơn 50% của quốc gia. Tuy nhiên, hoạt động KHCN và ĐMST tại vùng thời gian qua chưa xứng với tiềm năng và lợi thế. Do đó, cần có những giải pháp đột phá để thúc đẩy tiềm lực KHCN của vùng ĐBSH.

Hoạt động khởi nghiệp vẫn mang tính hình thức

Bộ trưởng Bộ KHCN Huỳnh Thành Đạt cho biết, hiện nay, tại vùng ĐBSH có hơn 150 cơ sở giáo dục trình độ đại học, 14/17 phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia, hơn 500 tổ chức KHCN, cùng 291 tổ chức nghiên cứu và phát triển. Với 11 tỉnh, thành phố gồm: Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh, Hải Dương, Hưng Yên, Thái Bình, Hà

Nam, Nam Định, Ninh Bình, vùng ĐBSH cũng là địa bàn hoạt động của nhiều tập đoàn kinh tế lớn với các dự án công nghệ cao trong lĩnh vực công nghiệp và nông nghiệp. Các khu công nghệ cao, khu nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao đóng vai trò đầu tàu, mở đường cho việc đưa nhanh tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

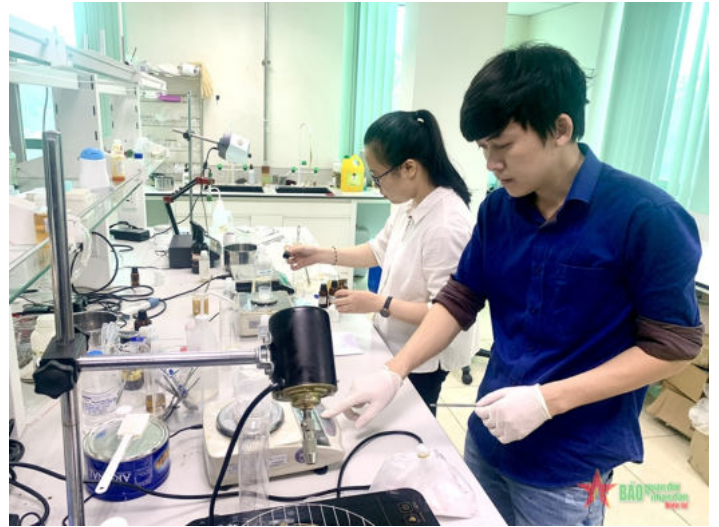
Tuy nhiên, theo đánh giá của Bộ trưởng, hoạt động KHCN và ĐMST của vùng trong thời gian qua

chưa xứng với tiềm năng, lợi thế của khu vực. Mặc dù số lượng các cơ sở nghiên cứu trong vùng tương đối nhiều nhưng chưa hình thành được mạng lưới các tổ chức KH-CN phát triển mạnh mẽ. Ngoài ra, năng lực thương mại hóa kết quả nghiên cứu của các tổ chức còn hạn chế; cũng như số lượng sáng chế, giải pháp hữu ích chưa nhiều; chưa thu hút, đào tạo được nhiều nhân lực chất lượng cao.

TS. Đàm Quang Thắng, Chủ tịch Hội đồng cố vấn khởi nghiệp ĐMST quốc gia cho rằng, việc triển khai các hoạt động khởi nghiệp ĐMST tại vùng ĐBSH thời gian qua đã được quan tâm và đầu tư, tuy nhiên, các hoạt động khởi nghiệp vẫn mang tính hình thức, phong trào; các dự án thiếu tính thực tiễn dẫn đến khi triển khai thực tế không đạt hiệu quả như mong muốn. Nguyên nhân chủ yếu là do thiếu nguồn lực để triển khai các hoạt động, các địa phương chưa mạnh dạn đưa ra những cơ chế hay sáng kiến hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST. Ngoài ra, việc liên kết, hỗ trợ, hợp tác của các thành tố trong hệ sinh thái khởi nghiệp địa phương như cố vấn, huấn luyện viên, chuyên gia và doanh nghiệp chưa gắn kết chặt chẽ.

Hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vùng

Để vùng ĐBSH có thể trở thành trung tâm KH-CN và ĐMST hàng đầu của cả nước, ông Phạm Hồng Quát, Cục trưởng Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp KH-CN (Bộ KH-CN) nhấn mạnh việc cần thiết phải hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST vùng để mở rộng thị trường và huy động được các nguồn lực tổng hợp cùng cộng hưởng tạo ra giá trị kinh tế bằng việc khai thác cơ sở dùng chung, nguồn lực chung. Cùng với đó, các sản phẩm, dịch vụ thành công của startup sau khi thử nghiệm tại khu vực địa lý này hiệu quả thì có thể nhân rộng, áp dụng tại những nơi khác có đặc điểm tương tự, từ đó, giúp giải quyết được vấn đề hạn chế về nguồn lực của một số địa phương.

Nhân viên công ty cổ phần dược mỹ phẩm tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc (Hà Nội) nghiên cứu trong phòng thí nghiệm.

Ông Trần Lê Đoàn, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nam Định kiến nghị, vùng ĐBSH cần phải đổi mới toàn diện trên các hoạt động quản lý, triển khai nhiệm vụ KH-CN, và hỗ trợ các hoạt động khởi nghiệp ĐMST theo hướng công khai, minh bạch, khách quan. Bên cạnh đó, vùng cũng cần đẩy mạnh phát triển chuyển đổi số, đơn giản hóa các thủ tục hành chính trong việc chuyển giao tài sản hình thành trong nhiệm vụ KH-CN sử dụng vốn Nhà nước.

Bên cạnh đó, các chuyên gia cũng đưa ra đề xuất rằng vùng ĐBSH cần tập trung đầu tư phát triển các khu công nghệ cao, các khu nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao. Đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu cơ bản, nhất là các nghiên cứu định hướng ứng dụng để tiến tới sáng tạo, tự chủ và cạnh tranh về công nghệ ở những lĩnh vực then chốt như: Trí tuệ nhân tạo, điện tử-bán dẫn, tự động hóa, công nghệ sinh học và y-dược, công nghệ vật liệu mới... Vùng cũng cần có những sáng kiến, cơ chế, chính sách để phát triển nguồn lực tại chỗ, thu hút được nhân lực chất lượng cao không chỉ ở các địa phương, vùng kinh tế khác mà còn từ mạng lưới chuyên gia trên khắp thế giới về ĐMST./.

TỌA ĐÀM VỀ TUẦN LỄ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ KHỞI NGHIỆP VÀ CÁC CHÍNH SÁCH ĐẶC THÙ CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH VỀ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Chiều 15/8, Sở Khoa học và Công nghệ thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) tổ chức Tọa đàm tham vấn ý kiến cộng đồng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo về Tuần lễ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp TP.HCM (WHISE) và các chính sách đặc thù của TP.HCM về đổi mới sáng tạo.

Phát biểu tại buổi tọa đàm, ông Nguyễn Việt Dũng, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM nhấn mạnh trọng tâm định hướng chiến lược phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo TP.HCM khi được Quốc hội phê duyệt Nghị quyết số 98/NQ-QH15 ngày 24/6/2023 về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TP.HCM. Theo đó, tại Điều 8 của Nghị quyết này, Quốc hội đã phê chuẩn các chính sách đặc thù trong lĩnh vực khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, cho phép Thành phố thí điểm chính sách ưu đãi cho các thành phần chủ chốt của Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, từ đó, tạo điều kiện tối đa cho phát triển hoạt động khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo của Thành phố, nhất là khi các nội dung, ý tưởng gần giống với các chính sách về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của các nước trong khu vực.

Theo ông Nguyễn Việt Dũng, các chính sách đặc thù về đổi mới sáng tạo có thời hạn 5 năm, nên cần đẩy nhanh tiến độ thực hiện để mang lại hiệu quả cho các doanh nghiệp, vườn ươm, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của thành phố. Trong đó, cần lưu ý 2 nhóm chính sách miễn thuế và hỗ trợ

kinh phí không hoàn lại trong Nghị quyết số 98 về chính sách đặc thù của TP.HCM về đổi mới sáng tạo.

Cũng tại sự kiện, bà Phan Thị Quý Trúc, Phó Trưởng phòng Quản lý Công nghệ và Thị trường công nghệ - Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM chỉ ra các lĩnh vực ưu tiên trong hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo bao gồm: Lĩnh vực Thương mại điện tử; Công nghệ tài chính; Logistic; Công nghệ giáo dục; Y tế và chăm sóc sức khỏe; Nông nghiệp công nghệ cao; Phát triển bền vững; Chuyển đổi số; và lĩnh vực An ninh mạng.

Bên cạnh đó, các đại biểu cũng đánh giá cao các chính sách đặc thù của TP.HCM về đổi mới sáng tạo được Quốc hội phê duyệt trên cơ sở Nghị quyết số 98/NQ-QH15; đồng thời, khẳng định đây sẽ là động lực lớn để các tổ chức, cá nhân, các đơn vị, doanh nghiệp đã và đang hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Các đại biểu cho rằng, Thành phố cần sớm xây dựng quy trình xem xét, phê duyệt các đề án để đáp ứng yêu cầu, chính sách sớm đi vào thực tiễn, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng Tạo Thành phố đạt được hiệu quả cao./.

Theo Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM, các đối tượng áp dụng chính sách hỗ trợ không hoàn lại là cá nhân, nhóm cá nhân, doanh nghiệp có dự án đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp sáng tạo thuộc các lĩnh vực ưu tiên của TP.HCM; tổ chức khoa học và công nghệ, trung tâm đổi mới sáng tạo, tổ chức trung gian hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, trường Đại học, Viện nghiên cứu có hoạt động hỗ trợ đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp sáng tạo và các tổ chức khác có liên quan trên địa bàn TP.HCM.

Đối tượng áp dụng chính sách miễn thuế bao gồm các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo và tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo (bao gồm tổ chức khoa học và công nghệ, trung tâm đổi mới sáng tạo và các tổ chức trung gian hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo).

SẮP DIỄN RA NGÀY HỘI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG - SURF 2023

UBND Thành phố Đà Nẵng vừa ban hành Kế hoạch về tổ chức Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Thành phố Đà Nẵng - SURF 2023. Ngày hội quy tụ sự tham gia kết nối nhiều thành tố của hệ sinh thái khởi nghiệp trong và ngoài nước, nhằm kết nối và hỗ trợ cho các dự án khởi nghiệp tìm kiếm cơ hội kinh doanh, quảng bá sản phẩm dịch vụ, đầu tư và tuyển dụng.

Với chủ đề “Khát vọng Sông Hàn - Khởi nguồn sáng tạo” và thông điệp “Đà Nẵng - Thành phố đổi mới sáng tạo”, đây là sự kiện thường niên dành cho cộng đồng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn thành phố, quy tụ sự tham gia kết nối nhiều thành tố của hệ sinh thái khởi nghiệp trong và ngoài nước, từ đó, kết nối và hỗ trợ cho các dự án khởi nghiệp tìm kiếm cơ hội kinh doanh, quảng bá sản phẩm dịch vụ, đầu tư và tuyển dụng.

Ngày hội năm nay dự kiến sẽ diễn ra vào ngày 29/9/2023 tại Trường Đại học Duy Tân với chuỗi các hội thảo “Xây dựng Đà Nẵng - Thành phố đổi mới sáng tạo”, “Khởi thông nguồn vốn cho khởi nghiệp

đổi mới sáng tạo”, “Hội nhập quốc tế của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại địa phương trong bối cảnh toàn cầu hóa”. Bên cạnh đó còn có các sự kiện như triển lãm về các hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo với 80 gian hàng tham gia trực tiếp; ra mắt không gian đổi mới sáng tạo Đà Nẵng - Seoul, quỹ đầu tư đổi mới sáng tạo... Cũng trong khuôn khổ ngày hội, một số chương trình, sự kiện dự kiến được tổ chức từ ngày 20/8 đến 30/12/2023 như triển lãm về hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên nền tảng triển lãm ảo thực tế ảo với khoảng 100 gian hàng tham gia; cuộc thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trực tiếp với 30 đội thi.../.

BENKON: DỰ ÁN TIẾT KIỆM NĂNG LƯỢNG CÔNG NGHỆ MỚI

Ngày nay, thiết bị điều hoà không khí (sau đây gọi là điều hoà) gần như có mặt khắp nơi trong cuộc sống, càng không thể thiếu trong những tháng nắng nóng như hiện tại. Điều này khiến tiền điện tăng chóng mặt, điều hoà mau hư và dễ xảy ra sự cố quá tải lưới điện. Với ứng dụng BenKon SmartAir, cửa hàng có thể chọn mở từng tầng hoặc mở tất cả các tầng. Với nhà ở, ứng dụng cho phép người dùng lựa chọn mở điều hoà ở phòng ngủ lớn nhỏ, phòng khách... Hiểu được điều đó, một công ty startup mang tên BenKon đã cho ra đời sản phẩm giúp người dùng giải quyết bài toán tiết kiệm năng lượng.

Nguồn cảm hứng khởi nghiệp từ quá khứ

Cộng đồng startup Việt Nam không còn xa lạ với cái tên Misfit cùng thiết bị đeo thông minh như Misfit Shine đã gặt hái được thành công tại nhiều quốc gia cách đây gần một thập kỷ. Misfit có khoảng 20 kỹ sư trẻ tại Việt Nam, được dẫn dắt và hậu thuẫn bởi những tên tuổi hàng đầu trong lĩnh vực công nghệ thế giới như cựu Giám đốc điều hành Apple John Sculley, cựu Kỹ sư trưởng đội ngũ tạo ra máy tính bảng Apple iPad Josh Banko. Trong số những bạn trẻ được tham gia phát triển Dự án Misfit có Trương Minh Đạt, trong vai trò Kỹ sư trưởng ở Misfit và Giám đốc Công nghệ sau khi Fossil mua lại.

Có lẽ, Misfit là nơi đã cho Đạt có nhiều trải nghiệm tuyệt vời nhất: từ xây dựng đội ngũ kỹ sư phần cứng, phần mềm ở Việt Nam, hợp tác cùng Google, Microsoft, Apple, Qualcomm... trong phát triển sản phẩm, đến việc xây dựng, quản lý sản xuất ở Trung Quốc. “Những nhà sáng lập Misfit là những người đã tạo nên một trào lưu mới, mang các công ty khởi nghiệp công nghệ từ khắp nơi trên thế giới đến Việt Nam”, Trương Minh Đạt, đồng sáng lập BenKon nhớ về dự án khởi nghiệp từng có cơ hội tham gia. Từ những kinh nghiệm đúc rút được từ dự án Misfit, anh Trương Minh Đạt và Bùi Tiến Dũng đã quyết định thành lập dự án BenKon.

Được thành lập vào năm 2020, dự án BenKon ra đời với mục tiêu giúp doanh nghiệp và người tiêu

dùng tối ưu hóa và giảm tiêu thụ năng lượng từ hệ thống điều hoà của họ. Sau quá trình nghiên cứu và thử nghiệm, BenKon đã phát triển một hệ thống được cấp bằng sáng chế, tương thích với hơn 99% các mẫu điều hoà trên thị trường. Việc cài đặt nhanh chóng giúp doanh nghiệp có thể thu thập dữ liệu và áp dụng trí tuệ nhân tạo để tiết kiệm năng lượng và chi phí.

BenKon cung cấp giải pháp phần mềm giúp tiết kiệm năng lượng và tối ưu nguồn lực quản lý máy lạnh cho doanh nghiệp, dựa trên dữ liệu thu thập được từ phần cứng ưu việt do đội ngũ kỹ sư Việt Nam thiết kế, sản xuất hoàn toàn tại Việt Nam.

Giấc mơ lớn đi cùng những người giỏi

BenKon ra đời với 2 đồng sáng lập là Trương Minh Đạt và Bùi Tiến Dũng. Họ là bạn cùng lớp, cùng phòng ký túc xá tại Đại học Bách Khoa TP.HCM. Sau khi tốt nghiệp thạc sĩ ở Đại học Công nghệ quốc gia Đài Loan, cả 2 đều đã có kinh nghiệm làm việc tại các tập đoàn đa quốc gia. Đây là cơ sở để BenKon được tổ chức một cách hết sức bài bản ngay từ đầu, đặc biệt là sự minh bạch về tài chính, quản trị, kể cả khi mới chỉ có vài nhân viên.

Đạt thuộc nhóm người lạc quan và thực dụng, nên mục tiêu tài chính luôn rõ ràng. Tuy nhiên, anh cần một mục tiêu lớn hơn để xác định điều gì nên làm và không nên làm để đạt được mục tiêu về tài chính. Ở BenKon, với Đạt và cộng sự, đó là sứ

BenKon SmartAir do nhóm tự phát triển cả phần cứng và phần mềm, giúp tối ưu hóa hoạt động của điều hòa.

mệnh biến tất cả máy lạnh thường thành điều hoà thông minh, nhằm tiết kiệm năng lượng, bảo vệ hành tinh xanh.

Ở các vị trí đã đi qua thì những người xung quanh thường tin tưởng Đạt ở khả năng hoạch định chiến lược, từ con người, đến sản phẩm, công nghệ... Bán hàng, truyền thông không phải thế mạnh của anh. Việc có những đồng đội đi cùng là điều hết sức cần thiết cho sự phát triển của BenKon. Kỹ năng tìm người giỏi và tạo môi trường để những người giỏi cùng làm việc với nhau dường như là yếu tố không thể thiếu đối với một startup công nghệ và điều đó thể hiện rất rõ ở BenKon. “Nếu nói là thành công thì mình chưa dám nhận, nhưng chắc chắn là đã có phần nào thành nhân sau một quá trình nỗ lực không ngừng trong nhiều năm qua”, anh Đạt khiêm tốn chia sẻ.

BenKon mang trong mình một giấc mơ "giải cứu trái đất" bằng cách góp phần giảm năng lượng tiêu thụ của điều hoà trên toàn thế giới từ 37% xuống còn 25% vào năm 2050. Hành trình còn dài và thành quả của 2 năm nghiên cứu, phát triển sản phẩm của

BenKon bước đầu đã cho kết quả tốt, khẳng định hướng đi là hoàn toàn đúng đắn.

BenKon - Dự án tiết kiệm năng lượng tối ưu

Giải thích về ý nghĩa của tên dự án, anh Đạt cho biết, BenKon là cách viết khác của “Bên Con”. Sản phẩm được sinh ra từ trái tim của những bậc cha mẹ, với mục tiêu tiết kiệm năng lượng, bảo vệ bầu không khí trong lành cho thế hệ tiếp theo.

Được xây dựng trên nền tảng Internet vạn vật (IoT), BenKon cung cấp thông tin dễ hiểu về năng lượng tiêu thụ, tương quan nhiệt độ trong và ngoài, các thói quen sử dụng... để tăng nhận thức về tiết kiệm năng lượng cho người dùng. Các nhà sáng lập đã phát triển hệ thống phần cứng và phần mềm là một thiết bị nhỏ gọn, gắn cạnh điều hoà, sử dụng nguồn điện trực tiếp từ điều hoà. Thiết bị này có gắn các cảm biến về nhiệt độ, độ ẩm, theo dõi dòng điện điều hoà. Các thông số này được cập nhật lên phần mềm bằng công nghệ Bluetooth Mesh (kết nối không dây tiết kiệm năng lượng). Với phần mềm này, người dùng có thể điều khiển điều hoà và cài đặt các tùy chỉnh như chế độ hoạt động, thời gian mở

tất, nhiệt độ... Căn cứ vào những thông số về môi trường xung quanh, công suất tiêu thụ, thời gian hoạt động của điều hòa,..., hệ thống thông minh có thể tự động điều chỉnh hoạt động, giúp tiết kiệm năng lượng.

Ngoài ra, với dữ liệu thu thập được, BenKon có thể thông báo chính xác khi nào điều hoà cần được bảo trì và sửa chữa, tránh những hư hỏng và lãng phí không cần thiết. Kết quả kiểm tra của Benkon cho thấy, năng lượng tiêu thụ có thể giảm 40% sau khi điều hòa được vệ sinh đúng cách.

Giải thích thêm về dự án, anh Trương Minh Đạt cho biết: “Nhiều người khi sử dụng điều hòa ban đêm thường để nguyên một chế độ. Với các dòng điều hòa có biến tần (inverter) sẽ tự điều chỉnh giảm công suất sau một thời gian sử dụng. Tuy nhiên, sản phẩm của nhóm có thể tối ưu hơn nữa việc điều chỉnh nhiệt độ, công suất hoạt động thông qua các chỉ số môi trường thực tế và phân tích thói quen người dùng. Những thói quen không phù hợp của người sử dụng khiến điều hòa tiêu tốn điện cũng được đề xuất điều chỉnh để vừa mang lại sự thoải mái, vừa tiết kiệm năng lượng. Từ giám sát các chỉ số của điều hòa có thể xác định tình trạng hoạt động, những bất thường của thiết bị, hệ thống gửi thông báo cần vệ sinh, bảo trì đến điện thoại. Đây cũng là yếu tố giúp điều hòa tiết kiệm điện năng, tăng tuổi thọ hơn”.

Hệ thống có thể tương thích với hầu hết các loại điều hòa và phần mềm có thể sử dụng trên điện thoại, máy tính bảng, đồng hồ đeo tay... Hiện, sản phẩm đã bán ra thị trường cho gần 10 khách hàng là các chuỗi cà phê, nhà hàng. Sắp tới nhóm sẽ sản xuất đại trà khoảng 100.000 sản phẩm, trong đó sẽ phân phối cho một số đơn vị đặt trước. Giá mỗi bộ thiết bị dự kiến khoảng 79 USD (khoảng 1,8 triệu đồng) và có thể giảm hơn khi sản xuất số lượng lớn.

Anh Trương Minh Đạt cho biết: “Từ khi ra đời, giải pháp đã giúp cho các doanh nghiệp tiết kiệm

đến 50% tiêu thụ điện, giúp tiết kiệm đáng kể trên hóa đơn tiền điện của khách hàng.

BenKon đã phát triển một giải pháp độc đáo, khó bắt chước và mang lại tác động tích cực về kinh tế và môi trường. Đầu tư vào hoạt động phát triển công nghệ tiên tiến hay như áp dụng giải pháp hữu ích của BenKon đóng một vai trò vô cùng quan trọng, thể hiện sự đồng lòng của các bên hữu quan trong hành trình hiện thực hóa chiến lược Net Zero của Chính phủ Việt Nam vào năm 2050”.

*Trương Minh Đạt (bên phải) và Bùi Tiến Dũng
- hai đồng sáng lập BenKon.*

Bùi Tiến Dũng, đồng sáng lập dự án chia sẻ thêm, điều hòa thường chiếm 40%-60% lượng tiêu thụ điện một gia đình. Nhóm hy vọng sản phẩm không chỉ giải quyết bài toán kinh tế mà còn giúp mỗi người dùng có trải nghiệm tốt nhất, bởi sử dụng hiệu quả điều hòa là cách gián tiếp chăm sóc sức khỏe cho gia đình.

BenKon - Khẳng định giá trị Việt

Dẫn chứng khi đến cửa hàng nội thất JYSK (TP Thủ Đức), nơi sử dụng sản phẩm của BenKon cho tất cả các thiết bị điều hoà trong cửa hàng, anh Đạt cho biết thiết bị nhỏ gọn này được gắn trực tiếp vào điều hoà và cài sẵn chế độ để quản lý giờ chạy, chế độ chạy của điều hoà. BenKon SmartAir hoạt động như một thiết bị điều khiển thông minh cho điều hoà thông qua app (ứng dụng trên điện thoại hệ điều hành IOS, Android) hoặc quét QR code.

Mỗi sáng, nhân viên đến làm việc chỉ cần quét mã QR được dán bên trong quầy tính tiền, tất cả điều hoà của ba tầng sẽ chạy giống nhau mà không cần mất thời gian cầm remote mở từng thiết bị ở từng tầng. Việc chạy song song giúp tránh được tình trạng điều hoà bị chỉnh quá lạnh, quá nóng, hoặc cái này lạnh hơn cái kia gây ảnh hưởng tuổi thọ.

“Thông thường đối với cửa hàng có nhiều điều hoà, nhân viên sáng đi làm phải bật nhiều điều hoà với các cài đặt khác nhau, vừa mất thời gian lại ảnh hưởng năng suất vận hành của thiết bị. Có khi chỉnh nhiệt độ xuống thấp cỡ 21 - 22 độ để làm lạnh nhanh, sau đó quên nâng lên khiến bên trong nhà rất lạnh và tốn điện gấp 5 - 6 lần bình thường. Hoặc đến giờ cửa hàng đóng cửa, nhân viên phải đi tắt từng thiết bị ở các tầng. Chúng mình mang đến giải pháp có thể lập lịch thông minh, nhiệt độ được điều chỉnh có thể tự động bật vào sáng sớm và tắt, giảm nhiệt độ trước khi nhân viên đi về. Hệ thống cũng sẽ nhận biết khoảng thời gian cửa hàng đông khách để điều chỉnh cho phù hợp, còn những khung giờ ít khách thì có thể tự tăng nhiệt độ lên để giảm lượng điện tiêu thụ cho cửa hàng. Việc này có thể giúp tiết kiệm 20 - 50% tiền điện và tiết kiệm thời gian làm việc của nhân viên cửa hàng”, anh Đạt nói về tiện ích của sản phẩm.

Ngoài ra, sản phẩm cũng cung cấp cho người quản lý công cụ để giám sát, can thiệp thiết bị từ xa, cũng như có bức tranh tổng quát về tình hình sử dụng điện của cửa hàng, đưa ra cảnh báo nếu điều

hoà hoạt động vượt quá công suất hoặc đến hạn bảo trì.

“Đối với cửa hàng, có thể chọn mở từng tầng hoặc mở tất cả các tầng. Với nhà ở, thiết bị cho phép người dùng lựa chọn mở điều hoà ở phòng ngủ lớn nhỏ, phòng khách... với 4 chế độ hiển thị trên điện thoại: lạnh, thoải mái, tiết kiệm, tắt máy”, anh Đạt cho biết thêm.

Sản phẩm công nghệ vì môi trường

Theo anh Đạt, thiết bị là một giải pháp về công nghệ nên đòi hỏi thời gian phát triển, xây dựng nguyên mẫu thử nghiệm. Team của anh đã mất gần 2 năm để xây dựng sản phẩm. Đó là lúc đại dịch nên đội ngũ hơn 25 người phải làm việc từ xa, cùng lúc tại Việt Nam, Mỹ, Đài Loan. “Sau khi đưa ra thị trường, dự án đối mặt với khó khăn khi sản phẩm của startup khó tiếp cận được ngay người dùng, đặc biệt là doanh nghiệp. Nhưng may mắn nhóm đã nhận được sự hỗ trợ trong cộng đồng vườn ươm khởi nghiệp ở khu công nghệ cao”, anh Đạt chia sẻ.

Anh Đạt cho biết: “Những năm tới, chúng mình đặt mục tiêu trở thành đơn vị tiên phong trong khối doanh nghiệp bán lẻ, cũng như các trường học và nhà máy ở Việt Nam. Giai đoạn đầu thực hiện chủ yếu ở TP.HCM và các tỉnh lân cận. Mục tiêu dài hạn là hoàn thiện mô hình vận hành và kinh doanh ở Việt Nam, sau đó sẽ phát triển ra khu vực Đông Nam Á và châu Á”./.

Minh Phụng
(tổng hợp)

Mặc dù là doanh nghiệp còn non trẻ, BenKon đã nhận được nhiều giải thưởng cao như Vô địch Startup Wheels 2022, Top 20 Startup Viet, chứng nhận đào tạo của Google For Startup... Ngoài ra, công ty cũng đã đăng ký hai bằng sáng chế và được bảo hộ về độc quyền kiểu dáng công nghiệp.

BenKon cũng đã công bố hoàn thành vòng gọi vốn hạt giống với số tiền 500 nghìn USD, dẫn dắt bởi Quỹ Đầu tư Khởi nghiệp Sáng tạo ITI (ITI Fund) - một trong những quỹ đầu tư khởi nghiệp nội địa.

ĐẦU TƯ KHỞI NGHIỆP Ở KHU VỰC TRUNG ĐÔNG VÀ BẮC PHI (MENA) NĂM 2022

Khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA) chủ yếu duy trì ổn định từ năm 2021 đến 2022, với mức sụt giảm rất ít về số tiền đầu tư giai đoạn đầu (-5%), và mức giảm 19% đối với số tiền giao dịch Series B+ cũng như mức sụt giảm 14% về tổng số vốn đầu tư từ các nhà đầu tư mạo hiểm (VC). Ngay cả trong bối cảnh suy thoái, khu vực này vẫn duy trì mức vốn đầu tư cao hơn so với năm 2020.

Trong giai đoạn 2018-2022, MENA đã chứng kiến mức tăng đến 96% về số tiền đầu tư giai đoạn đầu, số lượng giao dịch Series B+ tăng 28%. Số thương vụ giao dịch Series B+ cũng tăng ấn tượng ở mức 113%.

AI & Dữ liệu lớn chiếm 34% giao dịch Series A trong cùng thời kỳ, trong khi, An ninh mạng chiếm 15% thị phần trong các giao dịch Series A, cao hơn đáng kể so với tất cả các khu vực khác, nơi nó chỉ chiếm 6% thị phần hoặc thậm chí là ít hơn.

Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất đã thực hiện những bước tiến đáng kể trong việc đa dạng hóa thị trường khỏi ngành dầu và khí, xác lập vị thế một trung tâm sáng tạo và là điểm nóng thu hút các doanh nhân. Quốc gia này luôn tự hào về nguồn lực nhân tài mạnh mẽ, cùng nhiều cơ hội tài trợ. Tại đây, cả luật pháp và cơ sở hạ tầng đều là những yếu tố

thúc đẩy sự phát triển và thành công của các doanh nghiệp khởi nghiệp. Abu Dhabi và Dubai đều là các trung tâm khởi nghiệp toàn cầu, với các sáng kiến bao gồm Chương trình Global Unicorn của Trường Kinh doanh Cheung Kong tại Dubai, hỗ trợ kế hoạch của Chính phủ để thúc đẩy sự phát triển của 30 'Doanh nghiệp Kỳ Lân' trong vòng 10 năm.

Oman cũng đang tích cực xây dựng cộng đồng đổi mới khi hướng tới một nền kinh tế đa dạng hơn, dựa trên tri thức, như đã được trình bày trong Sáng kiến Oman 2040. Nhằm hỗ trợ phục hồi kinh tế sau đại dịch COVID-19, quốc gia đã khởi đầu một chương trình ba năm nhằm thúc đẩy và phát triển ngành tài chính. Thành phố Muscat đã trở thành Thủ đô Kỹ thuật số của Ả Rập vào năm 2022, củng cố vị trí trung tâm của sự đổi mới kỹ thuật số dành cho doanh nghiệp.

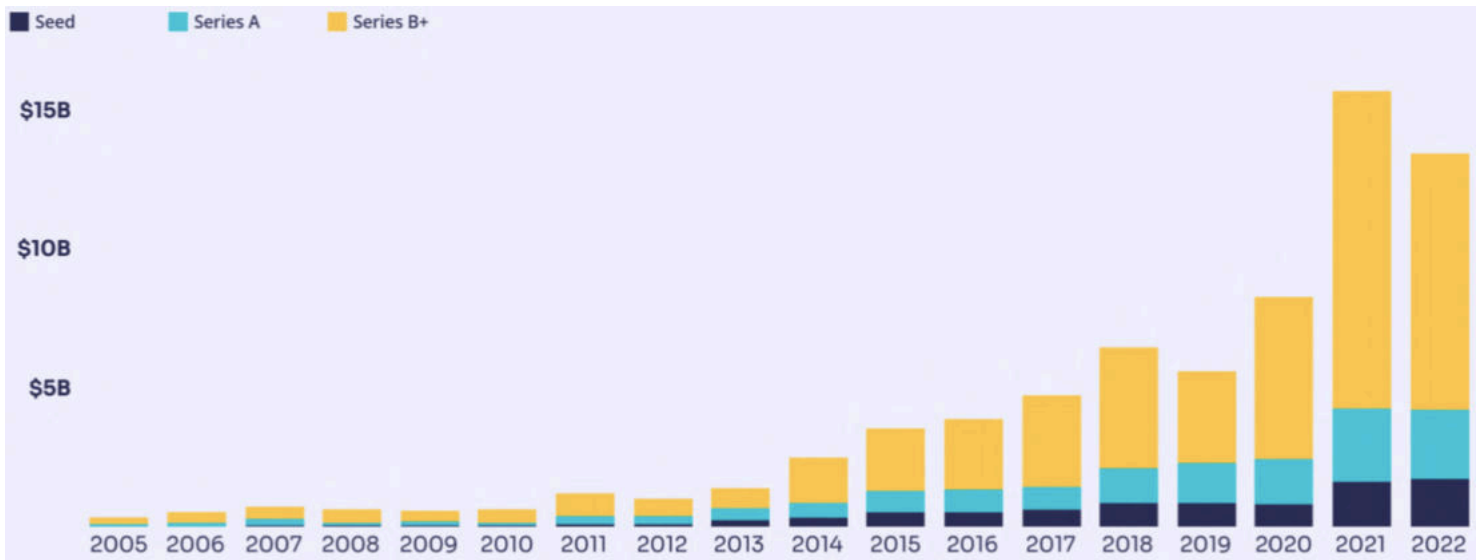
Hình 1. Tel Aviv đứng đầu khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA) về giá trị hệ sinh thái và giá trị thoái vốn.

Nguồn: Startup Genome, 2023

Hình 2. Đầu tư vốn mạo hiểm ở khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA) năm 2022 giảm tổng thể 14% so với năm 2021.

(Giá trị đầu tư vốn mạo hiểm của khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA) theo giai đoạn - tỷ USD)

Nguồn: Startup Genome, 2023

Những đặc điểm chính

- Tel Aviv vẫn là hệ sinh thái hàng đầu của khu vực và hiện đang phát triển mạnh mẽ. Trong bảng xếp hạng, thành phố này đã tăng 2 bậc lên vị trí thứ 5 so với vị trí thứ 7 trong năm 2020. Giá trị hệ sinh thái của nó đã tăng 100% (235 tỷ USD) từ ngày 1 tháng 7 năm 2019 đến ngày 1 tháng 7 năm 2020, từ ngày 31 tháng 12 năm 2021 đến ngày 31 tháng 12 năm 2022, nhờ mức thoái vốn hơn 1 tỷ USD. Fintech Pagaya đã báo cáo mức thoái vốn cao nhất ở mức 8,5 tỷ USD. Số lượng Kỳ Lân cũng đã tăng lên đáng kể, với 33 công ty mới tham gia, nâng tổng số Kỳ Lân lên 57, bao gồm cả công ty Blockchain Fireblocks, trị giá 8 tỷ USD.

- Dubai tăng 3 bậc, đứng ở vị trí thứ 12 và là thành phố MENA được xếp hạng cao nhất trong bảng xếp hạng Hệ sinh thái mới nổi. Mức thoái vốn trên 50 triệu USD đã tăng 50%, trong khi mức thoái vốn 1 tỷ USD tăng gấp đôi, với Swvl là 1,5 tỷ USD. Bên cạnh đó, số lượng Kỳ Lân cũng tăng từ 2 lên 4

khi Astra Tech và Fenix Games gia nhập câu lạc bộ vào năm 2022, góp phần tăng 81% Giá trị Hệ sinh thái. Số lượng các giao dịch đầu tư giai đoạn đầu cũng tăng lên 45%.

- Cairo tăng vọt từ vị trí 71-80 lên 51-60 trong bảng xếp hạng Các Hệ sinh thái Mới nổi, một phần là nhờ mức thoái vốn 1,5 tỷ USD của Swvl. Giá trị Hệ sinh thái tăng 97%, lên 8 tỷ USD.

- Riyadh cũng tăng từ 91-100 lên 61-70 trong các hệ sinh thái mới nổi. Nền tảng giao đồ ăn Jahez được định giá 2,4 tỷ USD, trong khi số lượng Kỳ Lân tăng gấp đôi, với Kỳ Lân Foodics được định giá cao nhất ở mức 1,2 tỷ USD, làm gia tăng Giá trị Hệ sinh thái lên hơn 100%.

- Abu Dhabi lọt vào bảng xếp hạng Hệ sinh thái mới nổi, trong khoảng 81-90. Giá trị Hệ sinh thái của thủ đô nước UAE đã tăng 134% lên 3,9 tỷ USD, một phần là do mức thoái vốn trên 50 triệu USD ngày càng tăng, với các Trang trại Thông minh Agtech Pure Harvest trị giá 1,3 tỷ USD.

Một số hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu ở khu vực Trung Đông và Bắc Phi (MENA)

Cairo, Ai Cập

Hệ sinh thái Cairo vẫn tiếp tục phát triển mạnh mẽ bất chấp những thách thức toàn cầu. Các nhà đầu tư đã rót lượng vốn vào đất nước với giá trị 517 triệu USD vào năm 2022, tăng 3% so với năm 2021. Ngoài ra, đã có 160 thỏa thuận được hoàn tất - nhiều hơn bất kỳ quốc gia nào khác trong khu vực MENA, theo Báo cáo Magnitt's 2022 Egypt Venture Capital Report. Với 93,6% công ty khởi nghiệp của Ai Cập có trụ sở tại Cairo, hầu hết hoạt động này đã tập trung tại thành phố này. Cairo đã thăng hạng từ khu vực 71-80 lên 51-60 trong bảng xếp hạng Hệ sinh thái mới nổi vào năm 2022, điều này phản ánh tầm quan trọng ngày càng được củng cố của thành phố này.

Vào tháng 11 năm 2022, American VC fund 500 Global đã ký kết một thỏa thuận để mở một văn phòng đại diện tại Cairo, đây là văn phòng đầu tiên của họ tại châu Phi, và để ra mắt một số chương trình nhằm hỗ trợ các công ty khởi nghiệp tại Ai Cập. UNDP có kế hoạch ra mắt một cơ sở tài trợ khởi nghiệp trị giá 1 tỷ USD dành cho châu Phi và thiết lập 08 trung tâm trên khắp lục địa vào năm 2023, trong đó, bao gồm một trung tâm tại Cairo.

Vào tháng 12 năm 2022, tập đoàn đa quốc gia của Ấn Độ, Tech Mahindra, đã ký kết thỏa thuận với

Cơ quan Phát triển Công nghiệp Công nghệ Thông tin của Ai Cập để thành lập một trung tâm phân phối toàn cầu tại Cairo với hơn 1.000 lao động được tuyển dụng.

Nhóm Smart Cities của Plug and Play Egypt đã chào đón 25 công ty khởi nghiệp đầu tiên vào năm 2022, và công ty về đầu tư mạo hiểm VC Algebra Ventures đã hoàn thành việc gọi vốn lần đầu trị giá 100 triệu USD cho quỹ tập trung tại Ai Cập của họ vào Quý 4 năm 2022. Hội nghị COP27 đã được tổ chức tại Ai Cập vào năm 2022. TNW đã tổ chức buổi gặp gỡ với các nhà đầu tư mạo hiểm tại Cairo vào tháng 5 năm 2022.

Ngoài ra, Cairo ICT đã được tổ chức vào tháng 11 năm 2022, và phiên bản thứ tư của Startups Without Borders diễn ra vào tháng 2 năm 2023. Hội nghị Sáng tạo và Techne Summit 2023 đã diễn ra vào tháng 3 năm 2023, trong đó, sự kiện Techne Summit đã thu hút 30.000 người tham dự.

Tel Aviv, Israel

Tel Aviv đã leo lên 2 vị trí để đứng thứ 5 trong Bảng xếp hạng Hệ sinh thái Khởi nghiệp Toàn cầu 2023 của Startup Genome, bất chấp ngành công nghệ của khu vực này đã trải qua một năm khó khăn trên toàn thế giới. Mặc dù khối lượng đầu tư giảm gần một nửa so với năm 2021 - vốn được coi là năm ghi nhận kỷ lục về huy động vốn suy giảm (xuống còn 15,5 tỷ USD), năm 2022 vẫn vượt qua năm 2020 và các năm trước, tiếp tục theo đà tăng trưởng của hệ sinh thái đến sự trưởng thành. Tương tự, giá trị của các giao dịch mua lại và IPO đã giảm 80%, từ 82,5 tỷ USD vào năm 2021 xuống còn 16,9 tỷ USD, tuy nhiên, con số này vẫn vượt qua tổng giá trị thoái vốn của năm 2020 thêm 10%.

Vượt qua kỳ vọng của sự phục hồi, Tel Aviv cũng có mức tăng trưởng trực tiếp hàng năm trong các lĩnh vực chính vào năm 2022. Các khoản đầu tư hạt giống tăng 10% so với năm 2021. Trong năm 2022, hệ sinh thái chứng kiến hai sự kiện thoái vốn trên 1

tỷ USD, bao gồm việc IPO trị giá 8.5 tỷ USD của Pagaya - một công ty Fintech dựa trên trí tuệ nhân tạo, và số lượng "Kỳ Lân" (các công ty khởi nghiệp với giá trị vốn hóa trên 1 tỷ USD) đã tăng từ vị trí 33 lên 57.

Trong khi đó, Công ty phần mềm tối ưu hóa dựa trên trí tuệ nhân tạo, Granulate, đã được Intel mua lại với giá 650 triệu USD vào tháng 5 năm 2022 và vòng gọi vốn trị giá 665 triệu USD của Sling Insuretech vào tháng 4 năm 2022 đã định giá công ty trước thời điểm huy động vốn là 2.9 tỷ USD.

Ngoài ra, một kế hoạch quy mô quốc gia về phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực công nghệ cao đã được thông qua vào tháng 9 năm 2022. Một dự án thử nghiệm đang được triển khai và có kế hoạch mở rộng trong năm 2023, trong đó, ưu tiên các nhóm thiểu số. Chính phủ cũng đề ra mục tiêu tuyển thêm 4.500 nhân viên từ phân khúc người Ả Rập, 2.500 từ phân khúc chính thống, và 45% số học viên là nữ.

Vào tháng 6 năm 2022, Chính phủ đã thông báo kế hoạch đầu tư 870 triệu USD nhằm thúc đẩy sự đổi mới trong lĩnh vực Công nghệ Sạch. Chương trình Back to Tech Incentive program nhằm mục tiêu thu hút các chuyên gia công nghệ người Israel đang sinh sống ở nước ngoài.

Abu Dhabi, Các Tiểu vương quốc Ả Rập thống nhất (UAE)

Abu Dhabi đang chuyển đổi mạnh mẽ, từ một trung tâm dầu khí và khí đốt trở thành một trung tâm công nghệ và đổi mới hàng đầu trên thế giới. Chính phủ Abu Dhabi cũng đang đầu tư 10 tỷ AED (khoảng 2,7 tỷ USD) nhằm tăng cường xuất khẩu các mặt hàng không dầu lên 143% vào năm 2031.

Ngoài ra, Chính phủ UAE cũng đặt mục tiêu phát triển hơn 8,000 doanh nghiệp nhỏ và khởi nghiệp vào năm 2030, với mục tiêu tạo ra 20 công ty khởi nghiệp có giá trị trên 1 tỷ USD vào năm 2031 như

một phần của Sáng kiến Quốc gia Khởi nghiệp của nước này.

Hub71, hệ sinh thái công nghệ toàn cầu của Abu Dhabi, đã phát triển cộng đồng công ty khởi nghiệp của mình lên hơn 200 công ty, góp vốn tổng cộng hơn 1 tỷ USD. Trong khi, Hub71+ Digital Assets là hệ sinh thái tập trung vào Web3 với các đối tác cam kết cung cấp 2 tỷ USD vốn toàn cầu để tài trợ cho các công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực Web3 và Blockchain.

Vào năm 2022, có 51 công ty khởi nghiệp được lựa chọn tham gia Hub71 tại Abu Dhabi. Nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển vượt biên giới, Hub71 đã thiết lập quan hệ đối tác với GetFundedAfrica, một thị trường kết nối các công ty khởi nghiệp, nhà đầu tư, tập đoàn và chính quyền.

Vào tháng 5 năm 2022, Competitiveness Office of Abu Dhabi (COAD) đã ra mắt Abu Dhabi Innovates để tăng cường đổi mới và thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp. Ngoài ra, M Ventures đã ra mắt một quỹ trị giá 200 triệu USD được tổ chức bởi ADQ, một công ty đầu tư và có trụ sở tại Abu Dhabi, sẽ tập trung vào các tài sản kỹ thuật số, Fintech và các công ty khởi nghiệp trong chuỗi cung ứng. Quỹ đầu tư Abu Dhabi (Abu Dhabi Investment Authority - ADIA) đã cho ra mắt ADIA Lab, một trung tâm sáng tạo, vào tháng 12 năm 2022./.

Khánh Linh

(theo Startup Genome 2023)

TỔNG QUAN CÁC XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ NĂM 2023 (PHẦN 2)

Báo cáo của McKinsey đưa ra 15 xu hướng công nghệ năm 2023. Những xu hướng này được nhóm thành 5 loại xu hướng rộng, bao gồm: Cuộc cách mạng trí tuệ nhân tạo, xây dựng tương lai kỹ thuật số, kỹ thuật tiên tiến nhất, các biên giới tính toán và kết nối và một thế giới bền vững. Trong số trước, chúng tôi đang giới thiệu về Cuộc cách mạng trí tuệ nhân tạo, trong đó, bao gồm 3 xu hướng công nghệ là: Trí tuệ nhân tạo ứng dụng, Công nghiệp hóa Máy học và Trí tuệ nhân tạo tạo sinh. Sau đây là phần tiếp theo.

Xu hướng 3. Trí tuệ nhân tạo tạo sinh **Xu hướng - và tại sao nó lại quan trọng**

AI tạo sinh đánh dấu một điểm phát triển bùng nổ của AI. Không giống như AI trước đây, nó có thể cho phép tạo nội dung mới, phi cấu trúc - chẳng hạn như văn bản, âm thanh, video, hình ảnh, mã, mô phỏng và thậm chí cả trình tự protein hoặc hành trình của người tiêu dùng - dựa trên thông tin mà nó học được từ các định dạng tương tự của dữ liệu phi

cấu trúc. Công nghệ cốt lõi của nó, các mô hình nền tảng, có thể được điều chỉnh cho một loạt các nhiệm vụ - ví dụ, tổng hợp, phân loại và soạn thảo. Ngược lại, các thể hệ mô hình AI trước đây thường “hẹp”, có nghĩa là chúng chỉ có thể thực hiện một nhiệm vụ. Trong bối cảnh kinh doanh, AI tạo sinh không chỉ mở ra những trường hợp sử dụng mới mà còn làm tăng tốc, mở rộng quy mô hoặc cải thiện những trường hợp sử dụng hiện có. AI tạo sinh có tiềm năng xác

định lại các doanh nghiệp và chuỗi giá trị bằng cách cho phép phát triển sản phẩm mới và dòng doanh thu, nâng cao trải nghiệm của khách hàng. Tuy nhiên, tác động của nó dự kiến chủ yếu để cải thiện năng suất và kinh nghiệm của nhân viên.

Trong những buổi phát triển đầu tiên này, chúng ta thấy các công ty trong nhiều ngành sử dụng AI tạo sinh chủ yếu như một công nghệ hỗ trợ để tạo ra những bản nháp đầu tiên, tạo giả thuyết hoặc hỗ trợ các chuyên gia thực hiện một nhiệm vụ nhanh hơn hoặc tốt hơn. Tất cả những công dụng này đều có hai điểm chung: có một chuyên gia trong vòng lặp để kiểm tra đầu ra, đặc biệt là đối với ảo giác (nội dung không chính xác do ứng dụng tạo ra) và các vấn đề sở hữu trí tuệ (IP), và chúng được sử dụng trong quy trình công việc hiện có, vốn dễ áp dụng và quản lý thay đổi. Nó có thể là khoảng thời gian trước khi các tổ chức phát triển các ứng dụng dựa trên AI tạo sinh từ hỗ trợ đến tự động hoàn toàn cho các trường hợp sử dụng có độ rủi ro cao.

Những tiến bộ mới nhất

Sau đây là một số phát triển gần đây liên quan đến AI tạo sinh:

- Sự phấn khích toàn cầu về xu hướng này mở đường cho những khoản đầu tư mạo hiểm của tập đoàn. AI tạo sinh đã chứng kiến sự bùng nổ của hoạt động đầu tư. Ví dụ, đầu tư vốn mạo hiểm tăng 425% từ năm 2020, và Microsoft đã đầu tư 10 tỷ USD vào một thỏa thuận kéo dài nhiều năm với OpenAI. Với gần 80% nghiên cứu AI hiện tại tập trung vào AI tạo sinh, sẽ không có gì ngạc nhiên khi các công ty trong những ngành khác nhau, từ tài chính dịch vụ cho tới khoa học đời sống bắt đầu thử nghiệm với các trường hợp sử dụng của doanh nghiệp. Một loạt công ty khởi nghiệp đã phát triển thành công các mô hình của mình - ví dụ: Cohere, Anthropic và AI21 Labs và nhiều startup khác, xây dựng và đào tạo các mô hình ngôn ngữ lớn (LLM)

của riêng họ. Ngoài ra, những công ty tham gia vào lĩnh vực này, chẳng hạn như Cohere, có thể cung cấp mức bảo vệ IP, quyền riêng tư của người tiêu dùng cao hơn và chi phí thấp hơn cho LLM mà các công ty lớn hơn có thể muốn có trong môi trường của họ. Nhiều công ty đang xây dựng trên đỉnh các nền tảng LLM do công ty khác cung cấp hoặc mở rộng các mô hình mã nguồn mở. Bên cạnh những công ty khởi nghiệp này, những gã khổng lồ công nghệ như Google cũng đang có những bước tiến đáng kể.

Vào tháng 5/2023, Google công bố một số tính năng mới được hỗ trợ bởi AI tạo sinh, bao gồm Trải nghiệm Tìm kiếm tạo sinh và một LLM mới được gọi là PaLM2, sẽ làm mạnh chatbot Bard của nó, cùng với các sản phẩm khác của Google. Ngoài ra còn có những khoản đầu tư đáng kể vào các nhà cung cấp phần mềm như Salesforce để tích hợp các năng lực AI tạo sinh vào các sản phẩm hiện có của họ.

- GPT-4 thể hiện sự tiến bộ hơn rất nhiều so với phiên bản tiền thân. Bản phát hành được mong đợi rộng rãi của GPT-4 có mức tăng chức năng và hiệu suất hơn hẳn so với các mô hình có trước đây, chẳng hạn như điểm số được cải thiện qua hơn 30 kỳ thi học thuật và chuyên môn. Trong khi GPT-3 hiệu quả ở 10% “từ dưới lên” những người tham gia kỳ thi bar, thì GPT-4 lại thể hiện trong 10 phần trăm hàng đầu.

Ngoài ra, GPT-4 hiện có thể sử dụng cả hình ảnh và văn bản làm đầu vào, xử lý tới 25.000 từ (so với 4.000 của GPT-3) và có tới 40% khả năng để tạo ra những phản hồi chính xác hơn. Một số ứng dụng phức tạp hiện có đã được tạo điều kiện, chẳng hạn như sử dụng đầu vào đa phương thức (ví dụ, văn bản và hình ảnh) và sự phối hợp của một chuỗi các hành động để hoàn thành những nhiệm vụ như nghĩ ra công thức nấu ăn mới (ví dụ: thông qua các ứng dụng như AutoGPT và BabyAGI).

Các công ty công nghệ và điện toán đám mây lớn bắt đầu hoạt động trong lĩnh vực thiết kế máy gia tốc phần cứng. Ví dụ, Google phát triển đơn vị xử lý tensor thế hệ thứ tư (TPU v4), làm tăng gần gấp 10 lần hiệu suất hệ thống so với các phiên bản trước. Tương tự, hệ thống biên và phần cứng tiêu dùng đang trở nên khả dụng với các thiết kế chuyên dụng để chạy LLM hiệu quả hơn (ví dụ, nhân xử lý trí tuệ nhân tạo Neural Engine của Apple).

Thị trường nhân lực giỏi

AI tạo sinh đã có mức tăng trưởng mạnh và nhanh về nhu cầu nhân tài kể từ năm 2018. Nhu cầu tuyển dụng vào năm 2023 có thể sẽ cao hơn nhiều do lãi suất và đầu tư tăng lên. Tăng trưởng việc làm trong lĩnh vực này theo một hướng khác với các xu hướng công nghệ khác, với các bài đăng tuyển giám đốc và nhà quản lý nhiều hơn những bài đăng tuyển cá nhân đóng góp (individual contributor). Nhiều doanh nghiệp đang nhanh chóng phát triển các chiến lược cho AI tạo sinh. Mức tăng mạnh về nhu cầu đối với các giám đốc các vấn đề pháp lý cho thấy mong muốn thực hiện các hoạt động với nhận

thức về những mối quan ngại của công chúng. Tỷ lệ tuyển dụng người đóng góp kỹ thuật tương đối thấp cũng có thể cho thấy ý định trước tiên là xác thực giá trị bằng cách thử nghiệm các mô hình nguồn mở, thân thiện với người dùng trước khi đầu tư mạnh vào xây dựng năng lực nội tại.

Kỹ năng khả dụng

Có những kỹ năng quan trọng trùng lặp với xu hướng “Trí tuệ nhân tạo ứng dụng” và “Công nghiệp hóa máy học”.

Trong đời thực

Các ví dụ trong thế giới thực liên quan đến việc sử dụng AI tạo sinh như sau:

- OTP Bank đã tạo ra một mô hình ngôn ngữ lớn tiếng Hungary để tạo điều kiện cho hơn 30 trường hợp sử dụng banking trong toàn hệ thống, với trọng tâm ban đầu là tương tác với khách hàng bằng nói và nhắn tin, phát hiện gian lận và an ninh mạng.

- Exscientia đang tận dụng AI tạo sinh trong tất cả các giai đoạn của quy trình nghiên cứu và phát triển của mình, công bố thời gian trung bình từ mục tiêu sinh học đến ứng viên thuốc là khoảng 11 tháng

so với 54 tháng trung bình của ngành và với chi phí thấp hơn 80%.

- Insilico Medicine đã phát triển một mô hình AI tạo sinh để dự đoán tỷ lệ thành công thử nghiệm lâm sàng với độ chính xác được ghi nhận tới 80%.

- Jasper, một nền tảng nội dung được AI hỗ trợ đang tận dụng GPT-3 để tạo ra nội dung tiếp thị (ví dụ: sao chép bài viết, gửi email, viết kịch bản) từ những lời nhắc (prompt) của người dùng, tự hào có hơn 100.000 khách hàng.

Các công nghệ nền tảng

AI tạo sinh hoạt động được bởi nhiều loại phần mềm và phần cứng trên toàn bộ dải công nghệ như sau:

- Các mô hình nền tảng: đây là những mô hình học sâu được đào tạo trên số lượng lớn các thông tin phi cấu trúc, dữ liệu không được dán nhãn có thể được sử dụng cho một loạt các nhiệm vụ ngẫu nhiên hoặc thích ứng với các nhiệm vụ cụ thể thông qua tinh chỉnh.

- Lớp ứng dụng: thông thường, đây là giao diện mà người dùng cuối tương tác (ví dụ: chat).

- Lớp tích hợp/công cụ: nằm giữa lớp ứng dụng và mô hình nền tảng, lớp này tích hợp với các hệ thống khác để truy xuất thông tin, lọc phản hồi, lưu đầu vào và đầu ra, phân phối công việc và kích hoạt các tính năng mới. Các ví dụ bao gồm khung lập trình ngôn ngữ lớn LangChain và các cơ sở dữ liệu vector như Weaviate và Pinecone.

- Phần cứng: phần cứng tăng tốc chuyên dụng, chẳng hạn như đơn vị xử lý đồ họa (GPU) và đơn vị xử lý tensor (TPU), kích hoạt các tác vụ đào tạo mô hình và suy luận tại cơ sở hoặc thông qua phần cứng điện toán đám mây.

Những bất ổn chính

Những điểm không chắc chắn chính ảnh hưởng đến AI tạo sinh bao gồm như sau:

- Mối quan ngại về an ninh mạng và quyền riêng

tư rất phổ biến, đáng chú ý là về những rủi ro và lỗ hổng rò rỉ dữ liệu (bao gồm rò rỉ khách hàng và dữ liệu được bảo vệ).

- Các cân nhắc về đạo đức quanh việc sử dụng có trách nhiệm AI tạo sinh, bao gồm quản trị dữ liệu, tư pháp và công bằng, trách nhiệm giải trình và khả năng giải trình.

- Quy định và tuân thủ có thể ảnh hưởng đến nghiên cứu về AI tạo sinh và các ứng dụng tiềm năng của nó.

- Quyền sở hữu bản quyền và bảo vệ nội dung được tạo bởi các mô hình nguồn mở vẫn là một vấn đề chưa được xác định.

- Tác động môi trường có thể tăng lên khi các mô hình đào tạo tiêu tốn nhiều tài nguyên tính toán hơn theo cấp số nhân.

Câu hỏi lớn về tương lai

Các công ty và các nhà lãnh đạo có thể nên xem xét một vài câu hỏi khi hướng tới tương lai với AI tạo sinh:

- Những người lao động nào sẽ thấy vai trò của họ thay đổi do AI tạo sinh, và họ sẽ bị ảnh hưởng ở mức độ nào?

- Chi phí tạo mô hình sẽ phát triển như thế nào và nó sẽ có tác động gì đến động lực cạnh tranh?

- Các tổ chức có thể thiết lập lợi thế cạnh tranh và đảm bảo khả năng phòng thủ của họ ở đâu?

- Các công ty nên tiếp cận các rủi ro liên quan đến AI tạo sinh như thế nào, bao gồm quyền riêng tư và bảo mật dữ liệu, tính liêm chính, công bằng, tuân thủ và bảo vệ bản quyền?

- Liệu việc áp dụng của doanh nghiệp có trải qua mức độ tăng trưởng theo cấp số nhân như ở việc áp dụng cho người tiêu dùng?

(Còn nữa)

Phuong Anh

(Technology Trends Outlook 2023, McKinsey Digital)